

ออทิสติก ป้องกันได้ไหม

AUTISM SPECTRUM DISORDER: PREVENTION

นายแพทย์ทวีศักดิ์ ลีรัตนเรขา ... จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น

การป้องกันไม่ให้เป็นออทิสติก ในปัจจุบันยังไม่ให้สามารถทำได้ เนื่องจากยังไม่สามารถระบุสาเหตุที่แน่ชัดได้ และยังไม่มียาที่สามารถตรวจพบได้ตั้งแต่ตั้งครรภ์ แต่สามารถป้องกันไม่ให้อาการรุนแรงขึ้นได้ โดยการคัดกรองให้รู้ปัญหาเร็วที่สุด และเข้าโปรแกรมการดูแลช่วยเหลือตั้งแต่เล็กและทำอย่างต่อเนื่อง

จากรายงานวิจัย พบว่า ในเด็กออทิสติกมีภาวะแทรกซ้อนก่อนคลอด และระหว่างการคลอดสูงกว่าทั่วไป เช่น พ่อแม่อายุมาก มีเลือดออก หรือเบาหวานช่วงตั้งครรภ์ แรกคลอดน้ำหนักน้อย บาดเจ็บจากการคลอด มีภาวะตัวเหลือง ฯลฯ แต่ไม่มีหลักฐานสำคัญที่จะชี้เฉพาะเจาะจงไปได้ว่าเป็นปัจจัยตัวใด และยังไม่สามารถระบุ หรือมีอาการที่ทำให้สงสัยว่าเป็นออทิสติกได้ตั้งแต่แรกเกิด

กุญแจสำคัญ ที่เป็นตัวทำนายออทิสติก ในเด็กอายุ 18 เดือนขึ้นไป มี 4 อาการหลัก ถ้าพบว่ามีอาการผิดปกติเหล่านี้ตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป ควรนึกถึงออทิสติก และมีการดำเนินการเพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค และให้ความช่วยเหลืออย่างทันที อาการดังกล่าว คือ

1. เล่นสมมติ เล่นจินตนาการไม่เป็น
2. ไม่สามารถชี้นิ้วบอกความต้องการได้
3. ไม่สนใจเข้ากลุ่ม หรือเล่นกับเด็กคนอื่น
4. ไม่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจร่วมกับคนอื่นได้

นอกจากนี้ยังมีการนำแบบคัดกรองมาใช้ เพื่อนำเด็กกลุ่มเสี่ยงที่พบ เข้าสู่ระบบการตรวจวินิจฉัย และดูแลช่วยเหลือเร็วที่สุด เช่น แบบสำรวจพัฒนาการเด็ก PDDSQ (Pervasive Developmental Disorders Screening Questionnaire) แบบตรวจสอบออทิสติกวัยเตาะแตะ M-CHAT (Modified Checklist for Autism in Toddlers) แบบประเมิน CARS (Childhood Autism Rating Scale) แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม KUS-SI Rating Scales แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบคัดกรองคนพิการทางการศึกษา

เมื่อสงสัยว่าเป็นออทิสติก ไม่ว่าจะสงสัยจากอาการที่สังเกตเห็น จากแบบคัดกรองที่นำมาใช้ หรืออื่นใดก็ตาม ควรรีบนำเด็กไปพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจประเมิน และการยืนยันการวินิจฉัยให้เร็วที่สุด

การดูแลช่วยเหลือออทิสติกอย่างเหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ ถ้าเริ่มทำตั้งแต่ช่วงอายุ 3 ขวบปีแรก พบว่าได้ผลดีกว่าการรักษาที่ล่าช้ากว่านั้น ดังนั้นการวินิจฉัยโรคได้เร็ว ให้การดูแลช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มอายุน้อย ๆ และดูแลอย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยให้ออทิสติกมีการพัฒนาเต็มศักยภาพได้

โดยสรุปแล้ว ในปัจจุบันยังไม่สามารถป้องกันไม่ให้เป็นออทิสติกได้ แต่การรู้เร็ว รักษาเร็ว ตั้งแต่อายุน้อย ๆ และรักษาอย่างต่อเนื่อง เป็นวิธีป้องกันที่ดีที่สุด ที่จะไม่ปล่อยให้เด็กออทิสติกมีอาการแย่งเรื้อรัง ๆ และเด็กไม่เสียโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพที่มี

เอกสารอ้างอิง

ทวีศักดิ์ ลีรัตนเรขา. (2565). **คู่มือการดูแล เด็กออทิสติก**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

American Psychiatric Association, Neurodevelopmental Disorders. In: American Psychiatric Association. (2013). **Diagnostic and statistical manual of mental disorders 5th ed. (DSM-5)**. Washington DC: American Psychiatric Publishing; pp. 31-86.

Boland, R. & Verduin, M. L., eds. (2022). Neurodevelopmental disorders and other childhood disorders. In: **Kaplan and Sadock's synopsis of psychiatry**, 12th ed. (e-book). Wolters Kluwer; pp. 306-725.

Volkmar, F. R., Van Schalkwyk, G. I. & Van der Wyk, B. (2018). Autism Spectrum Disorder. In: **Lewis's child and adolescent psychiatry: a comprehensive textbook**, 5th ed. Martin, A., Volkmar, F. R. & Bloch, M., eds. Philadelphia: Wolters Kluwer; pp. 1164-1195.

บทความทั้งหมดยินดีให้นำไป เผยแพร่เพื่อความรู้ได้ โดยกรุณาอ้างอิงแหล่งที่มา

ทวีศักดิ์ ลีรัตน์เรชา. (2565). ออทิสติก ป้องกันได้ไหม.

จาก <https://www.happyhomeclinic.com/au02-autism-prevention.html>

(บทความต้นฉบับ ตุลาคม 2565)